

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Oběti Trestných Činů](#) > [Práva Obětí Trestných Činů – Podle Zemí](#) > 1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu

1 - Má práva v případě, že se stanu obětí trestného činu

Jaké informace získám od příslušného orgánu (např. policie, státní zástupce) poté, co došlo k trestnému činu, avšak ještě předtím, než trestný čin oznámím?

Zákon o trestním řízení vyžaduje, aby soud, státní zástupce a vyšetřující orgán informoval osoby, na něž se vztahují donucovací činnosti, o jejich právech a povinnostech před provedením jakéhokoli procesního úkonu.

Trestné činy lze oznámit státnímu zástupci nebo vyšetřujícímu orgánu ústně nebo písemně. Oznámení rovněž může být přijato jiným orgánem nebo soudem, který jej pošle vyšetřujícímu orgánu. Zákon nestanoví žádné formality pro oznámení trestného činu; trestné činy mohou být oznámeny dopisem, poštou, e-mailem, nebo je lze nahlásit osobně.

Trestní řízení je vedeno v maďarštině, avšak oběť, která nehovoří maďarsky, má možnost používat svůj mateřský jazyk nebo jakýkoli jiný jazyk, který si zvolí. I v případech, kdy oběť hovoří maďarsky, může během trestního řízení používat svůj národní jazyk. Náklady na překlady a tlumočení se na oběť nepřenášejí a oběť není povinna hradit na tyto náklady zálohu nebo hradit samotné náklady.

Oběť trestného činu má právo na podporu poskytovanou službami podpory pro oběti v případě fyzických osob, na nichž byl spáchán trestný čin nebo trestný čin proti majetku na území Maďarska, a v případě všech fyzických osob, jimž byla způsobena újma jako přímý důsledek trestných činů nebo trestných činů proti majetku spáchaných na území Maďarska, zejména újma na zdraví nebo citová újma, duševní újma nebo ekonomická ztráta, za podmínky, že jsou: maďarskými občany, občany některého z členských států EU, občany některé ze zemí mimo EU zákoně pobývajících na území Evropské unie, osobami bez státní příslušnosti zákoně pobývajících na území Maďarska, oběťmi obchodování s lidmi nebo jakýmkoli jinými osobami považovanými za způsobilé podle mezinárodních smluv uzavřených mezi státem, jehož jsou občany, a Maďarskem, nebo na základě vzájemnosti.

Stát poskytuje služby podpory pro oběti po posouzení jejich potřeb, přičemž tyto služby mohou zahrnovat: usnadnění ochrany zájmů obětí, poskytnutí okamžité peněžní pomoci, poskytnutí potvrzení o statusu oběti, ochranu svědků a poskytnutí bezpečného ubytování. Pokud jsou splněny zákonem stanovené podmínky, oběť má rovněž nárok na odškodnění ze strany státu.

Kromě toho může být nařízena osobní ochrana oběti, pokud jsou plánovány nebo páchany násilné činy na osobách nebo trestné činy představující kolektivní nebezpečí pro osoby a pokud je jejich cílem je bránit účasti obětí na trestním řízení nebo mařit prosazování jejich práv a výkon jejich povinností, nebo pokud je takový trestný čin pravděpodobný. Žádosti mohou být podány nebo zaevidovány u soudu, státního zástupce nebo vyšetřujícího orgánu, který vede trestní řízení.

V zájmu zajištění prevence nebo přerušování trestných činů proti fyzické nedotknutelnosti nebo svobodě jedince osobní ochrana zahrnuje ochranu soukromého bydliště oběti nebo jiného místa pobytu, jakož i zajištění dopravních cest a bezpečné účasti na trestním řízení a další správní úkony.

Osobní ochrana je zajišťována zejména prostřednictvím pravidelných hlídek, technických prostředků, nepřetržitého komunikačního spojení, poskytnutí ochranného oděvu a – jsou-li ostatní metody osobní ochrany neúčinné – za pomoci personálu pověřeného ostrahou, jenž může být přidělen na místo řízené donucovacím orgánem, který je oprávněn nařídit a poskytnout osobní ochranu.

Pokud ochranu oběti účastníci se trestního řízení velmi závažného charakteru nelze zajistit prostřednictvím osobní ochrany a spolupracuje-li oběť s orgánem a nachází se v ohrožení, a je proto nezbytné přijmout zvláštní opatření na ochranu, oběť se rovněž může zapojit do programu na ochranu svědků, v jehož rámci jsou zajišťována zvláštní opatření na ochranu, pokud jsou splněny konkrétní dodatečné podmínky.

V některých případech má oběť právo na zastoupení v řízení jinou osobou, a pokud vystupuje jako náhradní soukromý žalobce, má nárok na právní pomoc. V zásadě platí, že podmínkou je situace, kdy oběť uvedená opatření potřebuje, tj. situace, v níž při zohlednění příjmu osob sdílejících stejnou domácnost měsíční čistý příjem oběti nepřekračuje příslušnou minimální výši starobního důchodu stanoveného na základě zaměstnaneckého vztahu (28 500 HUF v roce 2017) a oběť nedisponuje aktivy, jimiž by mohla pokrýt náklady na právní službu.

Oběť může mít právo připojit se k občanskoprávní žalobě směřující k získání náhrady škod vzniklých v důsledku trestného činu od obviněného či obžalovaného v jakékoli fázi trestního řízení. S cílem zajistit svou občanskoprávní žalobu může oběť podat návrh na obstarání majetku pachatele trestného činu, jež soud nařídí v případě, že existuje dostatečný důvod předpokládat, že uspokojení nároku bude ohroženo. Soud rozhodne ve věci občanskoprávní žaloby v rozsudku, v němž návrh přijme nebo zamítne. Pokud by se tím výrazně zpozdilo uzavření řízení nebo pokud je obviněný zproštěn obvinění či obžalovaný zproštěn obžaloby nebo pokud je soudní rozhodnutí o skutkové podstatě návrhu v rámci trestního řízení vyloučeno kvůli jiným podmínkám, soud nařídí nucený výkon občanskoprávního nároku jinými právními prostředky.

Oběť má právo účastnit se mediačního řízení s obviněným při splnění stanovených podmínek. Mediační řízení nemůže probíhat bez souhlasu oběti, a dokonce ani v případě jejího souhlasu není toto řízení automatické a závisí na řadě dalších podmínek.

Vlastní výdaje oběti a jejího zástupce vzniklé v dané věci jsou výdaji trestního řízení stejně jako výdaje oběti vzniklé v souvislosti s její přítomností jako svědkem. Zatímco první typ výdajů stát nehradí, druhý typ je po ukončení procesního opatření proplacen. Obžalovanému je nařízeno, aby uhradil náklady trestního řízení, pokud je shledán vinným.

Nežiji v zemi EU, ve které k trestnému činu došlo (platí pro občany EU i občany třetích zemí) Jak jsou má práva chráněna?

Zákon o trestním řízení stanoví ochranu práv souvisejících s řízením spadajícím do pravomoci Maďarska bez ohledu na státní příslušnost a místo pobytu. Služba podpory pro oběti poskytuje stejné služby státním příslušníkům jakéhokoli členského státu EU i maďarským občanům.

Pokud trestný čin oznámím, jaké informace mi budou poskytnuty?

Oběť je individuálně informována o rozhodnutí zahájit vyšetřování trestného činu pouze v případě, že oznamovatelem trestného činu nebyla ona sama. Kromě toho zákon o trestním řízení definuje situace a rozhodnutí, o nichž oběť musí být informována.

Oběť má právo být na požádání v souvislosti s trestným činem, který se jí týká, informována o propuštění nebo úniku zadržované osoby, podmíněčném propuštění, konečném propuštění nebo úniku, jakož i o přerušení výkonu trestu odnětí svobody v případě osoby odsouzené k trestu odnětí svobody, o propuštění nebo úniku osoby ze zajišťovací vazby, jakož i o přerušení zajišťovací vazby, o propuštění nebo úniku osoby podstupující nedobrovolnou léčbu, o propuštění, odchodu bez povolení a uvolnění za účelem adaptace osoby podstupující nedobrovolnou léčbu a v případě vzdělávání mladistvých pachatelů o dočasném nebo trvalém propuštění, opuštění instituce bez povolení a přerušení vzdělávání mladistvých pachatelů.

Oběť musí být informována zejména o těchto rozhodnutích: jmenování znalce, přerušení vyšetřování, uzavření vyšetřování, ukončení vyšetřování, obvinění či obžaloba, částečné opomenutí obžaloby, stažení obvinění a přijetí jakýchkoli rozhodnutí obsahujících ustanovení, která se přímo vztahují k oběti, jakož i přijetí konečného rozhodnutí.

Oběť musí být informována o místu a datu všech procesních úkonů, jichž se může účastnit. Tyto procesní úkony zahrnují slyšení znalce při vyšetřování, ohledání, rekonstrukce, dostavení se za účelem identifikace, jakož i líčení a veřejná jednání během soudních řízení.

V průběhu vyšetřování oběť může získat informace a za poplatek obdržet kopie všech znaleckých posudků a spisů týkajících se vyšetřovacích úkonů, jichž se může účastnit, a může získat kopie jiných dokumentů, pokud to není v rozporu se zájmy vyšetřování. Po uzavření vyšetřování má oběť možnost přezkoumat veškeré dokumenty vztahující se k trestnému činu, který byl na ní spáchán.

Během vyšetřování může oběť podat opravný prostředek nebo stížnost proti všem rozhodnutím obsahujícím ustanovení, která se jí přímo týkají. Oběť může mimo jiné podat stížnost proti rozhodnutím, kterými se zamítá její oznámení trestného činu, nebo rozhodnutím, kterými se odkládá nebo ukončuje vyšetřování.

Pokud je oznámení trestného činu odmítnuto nebo pokud je vyšetřování ukončeno a v některých případech pokud byla vznesena formální obvinění vztahující se k části obžaloby a stížnost oběti nepřinesla požadovaný výsledek, může oběť vystupovat v postavení náhradního soukromého žalobce ve lhůtě stanovené zákonem. Oběť může rovněž vystupovat jako náhradní soukromý žalobce v případě, že státní zástupce v rámci vyšetřování neprokáže existenci trestného činu, který lze stíhat úřadem státního zástupce, nebo pokud státní zástupce nepřevzal od soukromého žalobce zastoupení pro účely trestní stíhání. Oběť vystupující v postavení náhradního soukromého žalobce může prostřednictvím svého právníka podat návrh na trestní stíhání, a může tak sama vznést obžalobu proti obviněnému.

Během soudního řízení může oběť podat opravný prostředek pouze proti soudnímu rozhodnutí o skutkové podstatě občanskoprávního nároku, avšak nikoli proti skutkové podstatě rozhodnutí. Během soudního řízení může oběť vystupovat jako náhradní soukromý žalobce, pokud státní zástupce stáhl obžalobu.

Mám nárok na bezplatné tlumočnické nebo překladatelské služby (v případě, že se obrátím na policii či jiné orgány, nebo během vyšetřování a soudního řízení)?

Trestní řízení je vedeno v maďarštině, neznalost maďarského jazyka však nebude důvodem pro diskriminaci. V rámci trestního řízení můžete používat, jak ústně, tak písemně, svůj rodný, regionální nebo menšinový jazyk anebo jiný jazyk, který označíte za jazyk, kterým hovoříte. V těchto případech máte právo na tlumočníka a překlad úředních dokumentů, které vám jsou určeny, bezplatně.

Jak příslušný orgán zajistí, abych při komunikaci rozuměl a bylo mi rozuměno (v případě dětí nebo zdravotně postižených osob)?

Orgán se bude snažit s vámi komunikovat jednoduchým a srozumitelným způsobem, a to jak ústně, tak písemně. Informace o vašich právech a upozornění týkající se vašich povinností budou sdělovány snadno srozumitelným způsobem, přičemž bude brán v potaz váš stav a osobní schopnosti. Při verbální komunikaci je rovněž nutné, aby se orgán ujistil, zda jste rozuměli informacím, které vám byly sděleny, a pokud tomu tak není, orgán vám informace nebo upozornění vysvětlí. Jste-li nezletilý nebo máte-li zdravotní postižení, orgán musí při komunikaci s vámi vzít tyto skutečnosti náležitě v potaz. Pokud trpíte sluchovým postižením, jste hluchoslepí nebo máte vadu řeči, můžete požádat o služby tlumočníka znakového jazyka nebo můžete místo výslechu učinit písemné prohlášení.

Podpora pro oběti

Kdo poskytuje podporu pro oběti?

Na státní úrovni vykonávají funkce ochrany obětí a právní pomoci vládní úřady hlavního města a 19 žup. Pokud jste se stali obětí trestného činu, vládní agentury vám poskytnou bezplatnou pomoc přizpůsobenou vašim potřebám, v jejímž rámci obdržíte:

- informace o svých právech a možnostech,
- emocionální podporu,
- praktickou pomoc a právní poradenství v jednoduchých případech,
- potvrzení o vašem statusu oběti,
- můžete rovněž získat okamžitou peněžní pomoc na základě žádosti předložené do 5 dnů od spáchání

oznámeného trestného činu.

Jako součást právní pomoci vám vládní úřady poskytnou bezplatné právní poradenství v případech, kdy jsou skutkové okolnosti případu relativně jednoduché, a pokud jste ve finanční nouzi, mohou vám být poskytnuty právní služby (například vypracování dokumentů) prostřednictvím právní pomoci mimo rámec trestního řízení a zastoupení prostřednictvím právního zástupce v rámci trestního řízení.

Kontaktní údaje vládních úřadů Budapešti a jednotlivých žup jsou uvedeny na <http://www.kormanyhivatal.hu/> a další informace o podpoře obětí a právní pomoci naleznete na <https://igazsagugyiinformaciok.kormany.hu/aldozatsegito-szolgalat> a <http://igazsagugyihivatal.gov.hu/jogi-segitsegnyujtas>.

Vedle státních organizací na podporu obětí se v případě, že jste se stali obětí trestného činu, můžete obrátit rovněž na řadu organizací občanské společnosti, například:

- charitativní sdružení WHITE RING, které je členem organizace Victim Support Europe, poskytuje finanční, právní, psychologickou a jinou podporu, jakož i pomoc obětem trestných činů a jejich příbuzným, zejména těm, kteří tuto pomoc potřebují z důvodu své sociální situace (<http://fehergyuru.eu/>),
- Národní služba telefonických informací v krizových situacích (Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat) poskytuje pomoc obětem domácího násilí, dětem, které jsou obětí týrání, obětem prostituce a obchodování s lidmi a v případě potřeby může zprostředkovat ubytování (<http://bantalmazas.hu/>),
- Nevládní organizace Ambulance ESZTER (ESZTER Alapítvány és Ambulancia) poskytuje bezplatnou psychologickou pomoc a rehabilitaci pro děti a dospělé, kteří se stali obětí zneužití a kterým bylo způsobeno trauma, a poskytuje právní informace a poradenství (<http://eszteralapitvany.hu/>),
- Nevládní organizace NANE Sdružení za práva žen provozuje bezplatnou linku pomoci a poskytuje osobní právní pomoc, jakož i psychologické a sociální poradenství pro dospělé a nezletilé oběti domácího násilí (<http://nane.hu/>).

Bude mě policie o možnostech podpory automaticky informovat?

Pokud se obrátíte na policii jako oběť trestného činu, obdržíte od policie písemné oznámení o příslušné službě podpory pro oběti a budete informováni o vašich možnostech využití podpory pro oběti a na požádání vám policie vydá nezbytné osvědčení, které bude předáno přímo vám, nebo bude zasláno službě podpory pro oběti.

Jak je chráněno mé soukromí?

Během trestního řízení musí být respektováno vaše právo na ochranu osobnosti a právo zúčastněných osob na úctu a jakékoli zveřejnění údajů o vašem soukromí, které není nezbytně nutné, je zakázáno. Za tímto účelem, pokud je nezbytná vaše výpověď jako svědka, můžete požádat, aby s vašimi údaji bylo nakládáno jako s důvěrnými, což znamená, že od tohoto okamžiku budou tyto údaje zpřístupněny pouze orgánu, který vede v daném případě trestní řízení.

Musím trestný čin oznámit ještě před tím, než získám přístup k podpoře pro oběti?

Podání oznámení o trestném činu, kterým vám byla způsobena újma, není obecnou podmínkou způsobilosti pro získání služby podpory pro oběti; nicméně nárok na peněžní pomoc (odškodnění, okamžitá peněžní pomoc) budete mít pouze v případě, že disponujete písemným důkazem o zahájení trestního řízení.

Osobní ochrana v případě, že jsem v nebezpečí.

Osobní ochranu můžete získat po zahájení trestního řízení. Pokud se v důsledku své účasti na trestním řízení nacházíte v ohrožení, můžete požádat orgán, který vede v daném případě trestní řízení, aby vám jako oběti nebo svědkovi, jakož i vašim rodinným příslušníkům a příbuzným, byla poskytnuta osobní ochrana. Osobní ochrana může být zahájena vyšetřujícím orgánem, který vede v daném případě řízení, státním zástupcem nebo soudem, a rozhodnutí bude vykonáno policií, která poskytuje osobní ochranu.

Jestliže máte být vyslechnut jako svědek a vaše výpověď se vztahuje k podstatným okolnostem obzvláště závažného případu, můžete být prohlášen za osobu požívající zvláštní ochrany, pokud důkazy očekávané od vaší

výpovědi nelze nahradit nebo pokud by zveřejnění vaší totožnosti v souvislosti s vaší účastí v trestním řízení vážně ohrozilo život, zdraví nebo osobní svobodu vaší osoby nebo vašich příbuzných.

O prohlášení svědka za osobu požívající zvláštní ochrany rozhodne vyšetřující soudce, přičemž toto opatření může být navrženo státním zástupcem; tento druh ochrany tedy musíte zahájit u státního zástupce. Pokud jste prohlášeni za svědka s nárokem na zvláštní ochranu, můžete být dotazováni pouze vyšetřujícím soudcem a nemusíte být předvoláni k hlavnímu líčení, vaše jméno, osobní údaje a místo bydliště budou zpracovávány důvěrně a nebudou zpřístupněny obviněnému či obžalovanému a jeho obhájci.

Ochrana vám rovněž může být poskytnuta v rámci zvláštního programu na ochranu. Jestliže se tohoto programu účastníte, můžete být předvoláni k procesním úkonům nebo o nich být informováni, anebo vám mohou být zasílány dokumenty pouze prostřednictvím orgánu odpovědného za vaši ochranu a adresa tohoto orgánu bude uvedena jako místo vašeho bydliště. Nikomu, včetně orgánů, nesmějí být poskytnuty kopie dokumentů obsahujících informace o vás, pokud to nepovolil orgán odpovědný za vaši ochranu. V tomto případě můžete odmítnout poskytnout výpověď uvádějící nebo naznačující informace o vaší nové totožnosti nebo místě bydliště.

Pokud byl na vás spáchán trestný čin, za který může být uložen trest odnětí svobody a který vám způsobil újmu, můžete k soudu podat návrh, aby nařídil obviněnému, aby se zdržel veškerého kontaktu s vámi po dobu 10 až 60 dnů.

Jaké druhy ochrany jsou k dispozici? Kdo mi může ochranu poskytnout?

Během trestního řízení bude soud, státní zástupce a vyšetřující orgán neustále prověřovat, zda jste obětí, která potřebuje zvláštní ochranu, na základě skutečností a okolností charakteristických pro vaši osobnost a vaše životní podmínky a na základě povahy okolností trestného činu, a u níž lze prokázat, že má zvláštní potřeby po dobu trestního řízení. V takovém případě v zásadě soud, státní zástupce nebo vyšetřující orgán vedoucí trestní řízení může nařídít opatření k zajištění vaší osobní ochrany, přičemž osobní ochrana a program na ochranu stanovené v oddílu 7 jsou zajištěny policií, zatímco soud může nařídít zákaz kontaktu.

Může někdo posoudit můj případ a zjistit, zda mi ze strany pachatele hrozí další nebezpečí?

Ano. Je základní funkcí soudu, státního zástupce a vyšetřujícího orgánu zabránit obviněnému ve spáchání dalších trestných činů. Tohoto cíle je dosahováno prostřednictvím donucovacích opatření zaměřených na obviněného a jeho osobní charakteristiku, jež zahrnují zbavení nebo omezení osobní svobody obviněného (např. zákaz kontaktu, zákaz vycházení z domu), a na straně druhé prostřednictvím opatření k zajištění náležité péče a ochrany vaší osoby, která jsou založena na zvláštním zohlednění vašich zájmů jakožto oběti.

Může někdo posoudit můj případ a zjistit, zda mi hrozí další nebezpečí ze strany systému trestního soudnictví (v průběhu vyšetřování a soudního řízení)?

Ano. V rámci trestního řízení musí být procesní úkony, jichž se účastníte jako svědek, připraveny a prováděny soudem, státním zástupcem a vyšetřujícím orgánem tak, aby nebyly zbytečně opakovány a abyste se nemuseli setkávat s obviněným či obžalovaným, pokud to není nezbytně nutné. Za tímto účelem může být například od vaší konfrontace s obviněným či obžalovaným upuštěno na základě vaší žádosti nebo z moci úřední, obžalovaný může být vykázán ze soudní síně po dobu, kdy jste vyslýchán, a výslech s vámi může být prováděn prostřednictvím telekomunikačních technologií (s možností zkreslení vašich rysů obličeje nebo hlasu).

Jaká ochrana může být poskytnuta velmi zranitelným obětem?

Pokud jste obětí, která potřebuje zvláštní ochranu na základě skutečností a okolností charakteristických pro vaši osobnost a vaše životní podmínky nebo na základě povahy okolností trestného činu, trestní řízení bude vedeno s maximální pečlivostí s ohledem na vaši osobu a veškeré procesní úkony, které se vás dotýkají, budou (při zohlednění zájmů řízení) připraveny a prováděny s co největším ohledem na vaše potřeby.

Jsem nezletilý – mám nějaká zvláštní práva?

V souladu s Úmluvou o právech dítěte přijatou Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 20. listopadu 1989 považuje maďarský právní systém osobu za dítě, pokud je mladší 18 let.

V trestních řízeních dotýkajících se obětí, které jsou nezletilé, je obecným požadavkem kladeným na orgány a soudy, aby zajistily plné uplatňování práv dětí stanovených v mezinárodních úmluvách, zejména zásady prvotního zřetele na „nejvládnější zájem dítěte“ v rozhodnutích dotýkajících se nezletilých.

V trestních řízeních mají nezletilé oběti oproti dospělým další práva a je jim poskytována důkladnější ochrana. Pokud je oběť v době zahájení trestního řízení mladší 18 let, bude považována za „oběť se zvláštními potřebami“, aniž je třeba za tímto účelem předložit samostatnou žádost.

Obecným pravidlem pro oběti se zvláštními potřebami je, že procesní úkony musí být připraveny a provedeny s maximální pečlivostí při zohlednění potřeb oběti v co největší míře.

Oběti mladší 18 let mají oproti dospělým další zvláštní práva:

1. Rychlé trestní řízení musí být vedeno v případě trestných činů proti životu, zdraví nebo sexuální svobodě a v případě sexuálně motivovaných trestných činů, jakož i trestných činů proti zájmům dítěte a rodiny nebo násilných trestných činů proti jiným osobám, pokud zájmy dítěte odůvodňují uzavření trestního řízení co nejdříve. Rychlé trestní řízení je zejména odůvodněno v případech, kdy byl významně ohrožen tělesný, duševní nebo morální vývoj oběti, nebo v případech, kdy je obviněný či obžalovaný odpovědný za výchovu oběti, dohled nad ní nebo péči o ní v době řízení nebo jiným způsobem žije v prostředí oběti.
2. Pečlivý přístup je zapotřebí při jakékoli ústní a písemné komunikaci s obětí. Nezletilí musí být informováni o svých právech a povinnostech způsobem, který je přiměřený jejich věku a vyspělosti, a je-li to nezbytné, musí jim být poskytnuto zvláštní vysvětlení.
3. Nezletilá osoba v péči opatrovníka musí být uvědoměna o předvolání a oznámení musí být doprovázeno žádostí o zajištění přítomnosti nezletilého.
4. Právní zástupce, živel a opatrovník nezletilého se mohou účastnit výslechu nezletilého jakožto svědka. Osoba doprovázející svědka má nárok na nahrazení stejných výdajů jako svědek.
5. Výpověď nezletilého nesmí být testována prostřednictvím nástrojového přezkumu věrohodnosti (detektor lži).
6. Pokud zákon nestanoví povinnost osobní spolupráce, práva nezletilého může rovněž vykonávat jeho zákonný zástupce.
7. Může být nařízeno, aby byl výslech proveden prostřednictvím uzavřeného komunikačního systému (videokonference). V tomto případě je oběť umístěna do samostatné místnosti a může komunikovat s osobami přítomnými na místě soudního řízení prostřednictvím zařízení, které souběžně přenáší obraz a hlas (videokonference).
8. Soud může z moci úřední nebo na základě žádosti vyloučit ze soudního řízení veřejnost s cílem zajistit ochranu nezletilého, který se účastní řízení.
9. Pokud si státní zástupce přeje dotazovat oběť se zvláštními potřebami jako svědka v trestním řízení, které se koná z důvodu trestného činu spáchaného proti sexuální svobodě, sexuálně motivovaného trestného činu nebo trestného činu proti osobě příbuzného, může být dotčená oběť vyslechnuta pouze osobou stejného pohlaví, pokud si to přeje a pokud to nepříznivě neovlivní zájmy trestního řízení.

Oběti mladší 14 let mají vedle výše uvedených práv další zvláštní práva:

1. Oběť může být vyslechnuta jako svědek pouze v případě, že důkazy očekávané od výpovědi nelze nahradit. Oběť se musí účastnit konfrontace s obviněným pouze za předpokladu, že to pro ni nebude zdrojem úzkosti.
2. Předvolání k soudu a oznámení o výslechu svědka musí být doručeno prostřednictvím opatrovníka oběti. O existenci předvolání k soudu a oznámení o výslechu musí být uvědoměn zákonný zástupce nezletilého.
3. Před podáním obžaloby vyšetřující soudce vyslechně nezletilého s cílem posoudit, zda se lze důvodně domnívat, že dotazování v rámci veřejného projednání by nepříznivě ovlivnilo osobní rozvoj nezletilého. Výslech svědka vyšetřujícím soudcem může být navržen u státního zástupce právním zástupcem, opatrovníkem a advokátem jednajícím jménem svědka. Za předpokladu, že jsou splněny podmínky stanovené zákonem, státní zástupce navrhne výslech nezletilého tímto způsobem. Obviněný a jeho obhájce se nemusí jednání vedeného vyšetřujícím soudcem účastnit.
4. Místem výslechu svědků je místnost zvláště uzpůsobená pro výslech nezletilých. Odchytky od tohoto pravidla jsou povoleny pouze ve výjimečných případech. Výslech může být rovněž proveden prostřednictvím uzavřeného komunikačního systému (videokonference).
5. Výslech svědka mladšího 14 let musí být zaznamenán za použití zařízení určených k pořizování obrazových a zvukových záznamů. V případě nezletilých starších 14 let je toto povoleno pouze za podmínky, že je na související náklady poskytnuta záloha.

6. Nezletilý nemusí být předvolán k veřejnému projednání, pokud byl vyslechnut vyšetřujícím soudcem před podáním obžaloby.
7. Pokud nezletilý nebyl vyslechnut vyšetřujícím soudcem před podáním obžaloby, avšak později bude jeho výslech jako svědka nezbytný, nezletilý může být vyslechnut pouze mimo rámec soudního řízení. Dosáhl-li nezletilý v době konání soudního řízení věku 14 let, může být rovněž ve zvláště odůvodněných případech vyslechnut soudem v rámci soudního řízení. V obou případech lze upustit od zaslání oznámení obviněnému a jeho obhájci.

Člen mé rodiny zemřel v důsledku trestného činu – jaká jsou má práva?

Oběti, které zemřely buď před zahájením, nebo po zahájení trestního řízení, mohou být na základě dohody nebo právních předpisů nahrazeny příbuzným v přímé linii, manželem/manželkou, životním partnerem / životní partnerkou, bratrem či sestrou, zákonným zástupcem nebo vyživovanou osobou, kteří mohou vykonávat práva oběti.

V případě existence několika osob, které mají v tomto ohledu oprávnění, mohou dotčené osoby určit osobu, která bude práva oběti vykonávat. Pokud se jim nepodaří dosáhnout dohody, může práva oběti vykonávat osoba, která jednala v řízení jako první.

Člen mé rodiny se stal obětí trestného činu – jaká jsou má práva?

Pokud zákon nestanoví povinnost osobní spolupráce, práva oběti může rovněž vykonávat jeho právní zástupce. Roli zástupce může na základě povolení plnit obhájce nebo příbuzný, který dosáhl zletilosti.

Pokud žalobce podá trestní oznámení ústně, zletilá osoba určená žalobcem může být přítomna u výslechu za účelem poskytnutí podpory (včetně jazykové) za předpokladu, že přítomnost této osoby nepříznivě neovlivní zájmy řízení.

V případě vyšetřovacích úkonů, na nichž je vaše přítomnost povinná nebo jichž se můžete účastnit, vás rovněž může doprovázet váš zástupce, živitel a, pokud to není v rozporu se zájmy řízení, vámi zvolená zletilá osoba. Výše uvedené pravidlo je použitelné na výslech oběti a výslech oběti jako svědka.

V případě smrti náhradního soukromého žalobce může být tato osoba na základě dohody nebo právních předpisů nahrazena příbuzným v přímé linii, manželem/manželkou, životním partnerem / životní partnerkou, bratrem či sestrou, zákonným zástupcem nebo vyživovanou osobou do 30 dnů.

Mám přístup k mediačním službám? Za jakých podmínek? Bude v průběhu mediace zajištěna má bezpečnost?

Hlavním cílem mediačního řízení je zajistit odškodnění za následky trestného činu obviněným, a to způsobem, který je rovněž přijatelný pro oběť. V rámci mediačního řízení by proto mělo být vyvinuto úsilí k dosažení náležité dohody mezi obviněným a obětí, pokud jde o náhradu škody.

Za předpokladu, že jsou splněny zákonem stanovené podmínky, může právní zástupce nebo – je-li případ projednáván před soudem – soudce odložit řízení o maximálně 6 měsíců a nařídít mediaci.

Mediace pro trestní řízení může být nařízena, jestliže jsou splněny tyto podmínky:

- je navržena obviněným či obžalovaným nebo obětí, nebo pokud se na ní tyto osoby vzájemně dohodly,
- trestní řízení bylo zahájeno kvůli trestnému činu spáchanému proti životu nebo zdraví, lidské důstojnosti a dalším základním svobodám, dopravnímu přestupku nebo trestnému činu proti majetku anebo právům duševního vlastnictví a za předmětný trestný čin lze uložit trest odnětí svobody nepřesahující 5 let,
- podle trestního zákoníku může být po úspěšném mediačním řízení trestní řízení ukončeno, nebo může být trest bez omezení zmírněn,
- podezřelý přiznal svou vinu před podáním obžaloby a vyjádřil souhlas s poskytnutím odškodnění způsobem a v rozsahu schváleném obětí a je schopen toto odškodnění provést,
- od trestního řízení lze upustit s ohledem na povahu trestného činu, způsob, jakým byl spáchán a osobní okolnosti obviněného, nebo existuje podložený důvod se domnívat, že by soud vzal v potaz odškodnění

poskytnuté obviněným v rámci uložení trestu.

Oběť může navrhnout nařízení mediace v jakékoli fázi řízení. Nicméně mediační řízení lze nařídít v rámci každého případu jen jednou, tak, aby v případě, že mediace z jakéhokoli důvodu skončí neúspěchem, nemohlo být opakováno.

Za řádný průběh mediačního řízení je odpovědný mediátor pro tento účel vyškolený a zaměstnaný státem. V rámci mediačního řízení se oběť může rozhodnout, že se bude setkávat s obviněným výhradně v přítomnosti mediátora, a v tomto ohledu poskytuje osoba mediátora přiměřenou záruku osobní bezpečnosti oběti.

Kde se mohu obeznámit s právním předpisem, v němž jsou stanovena má práva?

- Zákon XIX z roku 1998 o trestním řízení,
- zákon C z roku 2012 o trestním zákoníku,
- zákon LXIV z roku 1991 o vyhlášení Úmluvy OSN o právech dítěte podepsané v New Yorku dne 20. listopadu 1989,
- zákon CXXXV z roku 2005 o podpoře pro oběti trestných činů a náhradě škody od státu,
- zákon LXXX z roku 2003 o právní pomoci,
- zákon LXXXV z roku 2001 o programu na ochranu osob účastnících se trestního řízení a podporujících soudy,
- zákon CXXIII z roku 2006 o mediační činnosti použitelné na trestné činy,
- vyhláška č. 64/2015 ministra vnitra ze dne 12. prosince 2015 o úkolech policie týkajících se podpory pro oběti,
- vládní vyhláška č. 34/1999 ze dne 26. února 1999 o pravidlech a podmínkách nařízení provádění osobní ochrany osob účastnících se trestního řízení a členů orgánů trestního řízení,
- společná vyhláška č. 23/2003 ministra vnitra a ministra spravedlnosti ze dne 24. června 2003 o podrobných pravidlech pro vyšetřování prováděné vyšetřujícími orgány podléhajícími ministru vnitra a pravidlech pro zaznamenávání vyšetřovacích úkonů jinými prostředky než zápisem z jednání,
- vyhláška č. 25/2016 ministra spravedlnosti ze dne 23. prosince 2016 o proplácení vlastních výdajů vzniklých obviněnému a jeho obhájci státem a o výdajích a poplatcích osob účastnících se trestního řízení,
- vyhláška č. 14/2008 ministra spravedlnosti a prosazování práva ze dne 27. června 2008 o náhradě výdajů svědkům,
- společná vyhláška č. 21/2003 ministra spravedlnosti, ministra vnitra a ministra financí ze dne 24. června 2003 o poskytování zálohy na náklady trestního řízení,
- nařízení č. 2/2013 velitelství státní policie ze dne 31. ledna 2013 o úkolech policie týkajících se podpory pro oběti.

■ Poslední aktualizace: 18/07/2025

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.